

מסע חיים

ביאטריס בן מאור בסדנה לאמנות יבנה

בדמי לילות החורף, מתוק וגם מריר,
שעה שבקמין נרעדת כבר האש,
לשמוע צליל דנדון בשחק הסגריר
חובר לזכרון השב ומתגעש.

עובדת היוולדה של ביאטריס בן מאור בפריז משמעותית בעיניי, ויש בה להסביר את האלגנטיות הסולידית המאפיינת את עבודותיה. ההשפעה של ימי ילדותה ונעוריה משמעותית בביטוייה כמו גם בנושאי עבודותיה. האור האירופאי הרך ניכר בציורים כאילו ולא צרב האור הישראלי האכזר את אישונה. היא מצליחה להיצמד אל אותה עדינות מוארת בגוונים וגוונים בצורה מלטפת המדגישה מעברים מעודנים. גם השילובים בעבודותיה מושפעים ביותר מאותה תקופה מרוחקת אשר מכתובה לה עד היום את קיומה.עליתה ארצה בגיל שמונה עשרה הותירה את רישומה בצד המעשי של חייה: השתלבות בארץ והקמת משפחה יפה, אין חוויות אלה ניכרות באופן ישיר בעבודותיה. השכלתה האמנותית העשירה ניכרת ביסודיות ובחן שבהם מבוצעים יצירותיה, ואולם סולם הצבעים שבו בחרה קוסם לי יחד עם נושאי יצירותיה, ניכרת בהם כנות ועומק הנובעים מתוך אישיותה.

תערוכה זו מכילה בעיקר שתי סדרות: סדרת המשפחה והסדרה הקבלית. שתי הסדרות משולבות אחת בשניה ונובעות אחת מהשניה, לא היתה לסדרה הקבלית אפשרות להיווצר ללא הסדרה המשפחתית, ואילו הסדרה המשפחתית היא זו שזקוקה לסדרה הקבלית כדי להסביר את הצורך בקיומה. הסדרה הראשונה מורכבת מהדמויות אשר הקיפו את היוצרת בימי ילדותה. רבים מהציורים מכילים חלונות, חלונות דרכם אפשר להתבונן החוצה אל העולם ולעתים חלונות דרכם אנו מתבוננים פנימה דווקא. במיעוטם ישנן דלתות, שוב הדלתות המשמשות כפתחים אל העולם שבחוץ מאפשרות למבט לנדוד החוצה ליהנות מהנוף המשתף לנסות לפרשו, לנסות להבין מה נוף זה אומר לאותה ילדה קטנה שבציור, מה השפעתו של המקום על הנפש התמימה האוכל את העולם בעיניה, אילו משקעים יוצרו בהמשך הדרך בהשפעת המקום והתקופה בהם היא גדלה?

יחיד אהבתי שלי, לחמלתך אקרא,
מעומק מצולות השחורשבה ליבי טבע:
יקום קודר, חתום סביב באופק שעווה,
בדמי לילו שוחים חרוף-שמיים ומורא

ואכן, המקום והזמן בהם גדלה ילדה קטנה זו הביאו אותה להגר לישראל לחפש לעצמה חיים חדשים במולדת יהודית בה לא תירדף על ידי אף אחד, בה לא תאויס בשל דתה הוריה או השתייכותה האמונית. בהמשך דרכה ניסתה האמנית למצוא תשובות לשאלות קיומיות הרות משמעות וגורל ופנתה אל הקבלה. תפנית זו התרחשה בעקבות השאלות על ההשמדה בשואה, בעקבות השאלות על הרדיפות ומתוך רצון עמוק לנסות להבין חלקים מאוד לא ברורים של המציאות. בספרי הקבלה מצאה ביאטריס קטעי מידע אשר גגיונם דיבר אל לבה ויתרה מכך - הפעיל את דמיונה. את הבנותיה מתוך הטקסטים היא העבירה אל הבדים, סדרה רחבת היקף נוצרה במשך הזמן מתוך העסוק הקבלי, סדרה המנסה להעביר מידע באופן ציורי במקום במילים, זוהי דרכה האישית של היוצרת לחלוק את הידע אשר צברה עם השנים, עם אחרים. בציורים אלה ניתן לראות התרחשויות סיפוריות שלמות, חלקן מובנות יותר, חלקן קצת פחות. כל צופה על פי ידיעותיו בקבלה ועל פי התחברותו אל היצירה המונחת אל מול עיניו.

הצבעוניות עוברת בכל הסדרה הזו כחוט השני, מהווה גורם משותף לסיפור כולו כמו גם מאפיינים אחדים נוספים כגון הקהל - ההמון האנונימי המופיע ברבים מעבודות אלה. ישנה השלכה צבעונית מעורפלת קמעה, תכלת נוגעת באפור ומושפעת ממנו ביותר, ואין זו מקריות, על ידי כך מדגישה האמנית את חוסר הבהירות החלקי של הטקסטים אשר הזינו אותה. לא הכול ברור לחלוטין נותרו אזורים לא מפוענחים בתוך הטקסטים. עובדה זו בולטת ביתר שאת אל עומת הסדרה העוסקת במשפחה, שם, בסדרת עבודות זו, הכול ברור, משחקי הצבעים מלאי חיות וכן. השוואה בין שתי הסדרות בנוגע לשימוש בצבע מספקת מידע רב על היוצרת, הוא מספר לנו מה רואות עיניה באופן ברור וצלול ומצד שני איפה היא מוצאת לנחון לערפל דברים, אם מתוך הבנה חלקית מצדה ואם מתוך גלה והסתר. ההזדמנות הזו בה נוכל להתבונן בשתי הסדרות במלואן בחלל אחד היא הזדמנות ייחודית ויתאפשר לנו לבחון דקויות אלה ולתהות על שאלות נוספות הנוגעות לעולמה הפנימי של היוצרת.

חנה ברק אנגל

השירים הינם של שארל בודלר, מתוך ספרו פרחי הרע.

A Life's Journey

Beatrice Ben Meir (Maor) in the Sadna Leomanut in Yavne

It is bitter and sweet on winter nights
To listen by the fire that smokes and palpitates,
To distant souvenirs that rise up slowly
At the sound of the chimes that sing in the fog.

There is some significance to the fact that Beatrice Ben Meir (Maor) was born in Paris, for it explains the reserved elegance of her artwork. Her themes and modes of expression are imbued with influences from her childhood and youthful years. The soft European light is still evident in her paintings, as if the cruel Israeli light has yet to sting her pupils. She manages to cling to the same well-lit delicacy in her shades and tones, and she does so in a caressing manner that brings to the fore her subtle movements. Her compositions seem also to be influenced by that distant period that still dictates her life to this day. Her immigration to Israel at the age of eighteen left its mark on the practical side of her life - her integration into Israeli culture, the creation of a beautiful family - even if these experiences are not directly evident in her body of work. Her rich artistic education is palpable in her thorough and graceful execution, but her chosen color palette captivates me even more, along with her choice of subjects, exhibiting sincerity and depth that no doubt emanates from her personality.

This exhibition consists mainly of two series: The Family series and the Kabbalistic series. The two are intertwined and derived from one another. The Kabbalistic series would not come to life without the Family series, whereas the Family series is the one that needs the Kabbalistic series to explain its very existence. The first series includes some characters from the artist's childhood. Many of the paintings show windows, through which we look outwards at the world, and sometimes also inwards at ourselves. A few paintings have doors, once again an opening to the outside world, allowing our gaze to wander outward and enjoy the shared landscape, maybe even try to interpret it, to understand what this view means to that little girl in the painting. What is the effect of the place on the innocent soul devouring the world with her eyes, what residual feelings will be left down the road, under the influence of that time and place, where she grew up?

I beg pity of Thee, the only one I love,
From the depths of the dark pit where my heart has fallen,
It's a gloomy world with a leaden horizon,
Where through the night swim horror and blasphemy.

Indeed, that time and place where this little girl grew up led her to immigrate to Israel and seek a new life in the Jewish homeland, where she would never be persecuted, would never feel threatened because of her parents' religion or her own religious affiliation. Later on, the artist tried to find answers to existential questions of grave importance, sometimes even crucial questions, and turned to Kabbalah. This turn of events occurred in the wake of questions about annihilation and the Holocaust, questions about persecution and a deep desire to try and understand some unfathomable aspects of reality. In the books of Kabbalah, Beatrice found bits of information filled with logic that spoke to her, and even more so, sparked her imagination. She brought forth into her canvasses what she learned from the texts, thus creating over time a large body of work out of her Kabbalistic preoccupation, a series that attempts to convey information visually, in lieu of words. This is the artist's personal way of sharing the knowledge she has accumulated over the years. In these paintings one can see complete narrative events, some of which are more understandable, some less so. Each viewer relates to the painting according to his or her knowledge of Kabbalah, his or her personal attachment to the artwork.

Color is the leitmotif of this series, a common feature of the whole story, in addition to some other characteristics such as the audience - that anonymous crowd that appears in many of these works. There is a slightly ambiguous colorful effect, a light blue touching the gray and mostly influenced by it, yes this is by no means accidental, as the artist wishes to emphasize the partial lack of clarity in the texts that sustain this series. Not everything is absolutely clear. There are some gray areas still encrypted in the texts. This is especially evident in the contrast between this series and the Family series, where everything is clear, where the color schemes are filled with vitality and grace. A comparison between the use of color in both series tells us a great deal about the artist. It tells us what is clear and evident in her eyes, and on the other hand, where she finds it necessary to obscure things, whether due to lack of understanding or the need to conceal the truth. This rare circumstance, allowing us to view both series in full, in one shared space, is a unique opportunity that will enable us to examine these subtleties and reflect upon some additional questions concerning the artist's inner world.

Hana Barak Engel

Poems: The Flawed Bell , Out of the Depths Have I Cried, from "The Flowers of Evil" by Charles Baudelaire

